

19.04.2002

Opetusministeriö
Valtion taidemuseo

VALTION TAIDEMUSEON TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2001

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tänään päättänyt antaa Valtion taidemuseon tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2001 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan sekä opetusministeriölle että Valtion taidemuseolle. Tarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja Pasi Katajisto ja sitä on valvonut tarkastuspäällikkö Hannu Taunula.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti ja se on kohdistunut Valtion taidemuseon tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja muuhun laskenta-toimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen perusteella esitetään seuraavaa.

BUDJETOINTIMENETTELYT

Valtion taidemuseolla on ollut toiminnassaan käytettävissä olennaisina pidettäviä määriä ulkopuolista rahoitusta, lähinnä sponsorirahoitusta. Aiemman käytännön mukaisesti varoja on käsitelty talousarviokirjanpidon tilillä 670 "Talousarvion ulkopuolinen rahoitus ja sillä rahoitetut menot". Vuonna 2001 vanhat varat on käsitelty loppuun tilillä 670 ja varainhoitovuoden 2001 aikana saadut uudet varat on kä-

sitelty toimintamenomomentilla tuloina ja menoina. Tarkastusviraston näkemyksen mukaan olisi tiliviraston vastuulla toimintaan saatujen varojen budjetointi toimintamenomomentille. Valtion taidemuseo on ollut asiaan liittyvän budjetoinnin johdosta yhteydessä mm. opetusministeriön kanssa. Opetusministeriö ei kuitenkaan ole esittänyt näitä erinä vuoden 2001 lisätalousarvioihin eikä myöskään vuoden 2002 talousarvioon. Valtiontaloutta koskevien periaatteiden kannalta ei voida pitää asianmukaisena menettelyä, jossa tiliviraston toimintaan liittyviä säännönmukaisia tuloja ja menoja ei sisällytetä talousarvioon vaan nettoutetaan budjetoimattomina toimintamenomomentille. Sponsoritulojen ym. ulkopuolisten rahoitusvarojen budjetointikäytännöä tulee viipymättä selkeyttää.

TILINPÄÄTÖS JA LASKENTATOIMI

Tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot, laskelmien tarkastelu ja kirjanpito

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, ovatko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot olennaisilta osiltaan oikein laaditut. Kirjanpidon tarkastusta on kohdennettu riskianalyysiin perustuen.

Tilinpäätöslaskelmat, jotka koostuvat talousarvion toteumalaskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta sekä taseesta on tarkastuksessa todettu laadituiksi säännösten mukaisesti lukuun ottamatta sponsori-rahoituksen sekä sillä rahoitettujen menojen käsittelyä. Valtion taidemuseon talousarvion toteumalaskelmaan sisältyy noin 11,3 milj. markkaa tuloja ja 7,6 milj. markkaa niillä rahoitettuja menoja, joita ei ole sisällytetty talousarvioon. Käyttämätön osuus, noin 3,7 milj. markkaa, on kirjattu siirrettyyn määrärahaosuuteen.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitetyt tiedot on tarkastuksessa todettu esitettyiksi talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösasiakirjassa on esitetty tilinpäätöslaskelmien tarkastelu talousarvioasetuksen mukaisesti.

Kirjanpidon tarkastuksen perusteella arvioituna voidaan kirjanpitoa pitää asianmukaisesti järjestettynä ja hoidettuna lukuun ottamatta asianmukaisen menetelmäkuvauksen laatimista. Menetelmäkuvaus on luvattu laatia taloushallintojärjestelmän päivityksen jälkeen.

Tuloksellisuuden kuvaus, maksullisen toiminnan kannattavuustiedot ja näiden perustana oleva laskentatoimi

Tuloksellisuuden kuvauksen taloudellisuus-, tuottavuus-, kustannus- ja suoritustietojen sekä kustannusvastaavuuslaskelman sisältöä ja esittämistapaa sekä edellä mainittujen tietojen perustana olevaa laskentatoimintaa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi sisältävätkö tuloksellisuuden kuvaus ja kustannusvastaavuuslaskelma olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot.

Tuloksellisuuden kuvauksen vaikuttavuustietojen osalta on arvioitu esitettyjen tietojen luotettavuutta ja arvioitu esitettyjen vaikuttavuustietojen riittävyttä kokonaisuutena.

Tuloksellisuuden kuvauksessa esitetyt taloudellisuus-, tuottavuus-, kustannus- ja suoritustiedot sekä kustannusvastaavuuslaskelmassa esitetyt tiedot ovat luotettavia ja riittäviä lukuun ottamatta työaikakirjanpidon puutteiden aiheuttamaa vaikutusta henkilöstökustannusten esittämisessä sekä siten kustannusvastaavuuslaskelman luotettavuudessa.

Esitettyjä asiakasvaikuttavuustietoja voidaan pitää oikeina. Luotettavuutta voi heikentää asiakastytyväisyyskyselyn pieni otos taidemuseon kokonaiskävijämäärään nähden. Esitettyjä vaikuttavuustietoja voidaan pitää kokonaisuutena riittävinä.

Tuloksellisuuden kuvauksen ja kustannusvastaavuuslaskelman perustana olevaa laskentatoimintaa voidaan pitää asianmukaisesti järjestettynä ja hoidettuna lukuun ottamatta työaikakirjanpidon puutteista aiheutuvia epätarkkuuksia laskennassa.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyysissä ja tarkastettu laskentatoimen ja tilinpäätöksen tarkastuksen yhteydessä sekä erikseen hankintojen toimintoketjun tarkastamisena.

Hankintatoimen osa-alueella sisäisen valvonnan järjestelyjä tulee edelleen tehostaa. Samoin hankintaprosessia tulee kehittää vastaamaan hankintasäännöstön asettamia nykyvaatimuksia.

Taidemuseon saatavatilanne on tilinpäätöksen jälkeen parantunut huomattavasti tilinpäätöshetkeen verrattuna. Saatavien perintään tulee kiinnittää jatkuvaa huomiota.

TALOUSARVION JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu lukuun ottamatta talousarvioon sisällyttömän sponsorirahoituksen ja sillä rahoitettujen menojen käsittelyä toimintamenomäärärahan yhteydessä.

Tarkastusneuvos, JHTT

Erkki Mäki-Ranta

Ylitarkastaja

P. A. Katajisto

TIEDOKSI Valtiontilintarkastajat
Valtiovarainministeriö
Opetusministeriön kansliapäällikkö
Valtion taidemuseon ylijohtaja
Valtion taidemuseon johtokunnan jäsenet
Valtiokonttori